

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Substitutio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

vi injuria affecerit, aut se maleficiis immiscuerit, &c. *Ibid.* n. 19.
9. Filia non potest exheredari, eo quod matrimonium con-
traxerit invito patre, vel cum indigno; cum hoc videatur re-
pugnare libertati matrimonii; secus si turpem vitam agat. *Ib.*
n. 20.

10. Quæres, quinam succedant ab intestato? Succedunt fi-
lii, parentes, fratres, & sorores, ita ut deficientibus descenden-
tibus succedant parentes; & deficientibus ascendentibus &
descendentibus, fratribus, & eorum filiis, succedunt propin-
quiores per capita usque ad decimum gradum inclusivè. *Ibid.*
n. 23.

11. Occidens aliquem ut ei succedat, potestne succedere?
Potest, donec per judicem condemnatur: hoc tamen non vi-
detur procedere in eo qui occidit uxorem, aut eam sua culpa
permittit perire. Limita tamen hanc doctrinam in viro occiden-
te uxorem in flagranti delicto adulterii deprehensam, quam
impune per leges occidit. *Ibid.* n. 24.

Substitutio.

1. Substitutio est vocatio unius aut plurium ad hereditatem
in locum alterius vel aliorum. Sex modis potest quis alteri
substitui: substitutione vulgari, pupillari, exemplari, fideicom-
missaria, reciproca, & compendiosa seu breviloqua. *tom. 2. de*
Contractibus disp. 3. quest. 17. pun. 4. n. 1. & 2.

2. Substitutio vulgaris est substitutio directa & simplex,
qua quis absque peculiari privilegio aliquem substituit. Hæc
substitutio fit sub conditione, ut si ille qui fuit institutus he-
res, vel qui succedere debet ab intestato, nolit, aut non possit
esse heres, succedat substitutus. *Ibid.* n. 3.

2. Substitutio pupillaris est illa, qua quis proli impuberi in
sua potestate constitutæ substituit aliquem; ut si pater dicat, *se*
filius meus infra pupillarem ætatem, id est ante decimum quar-
tum annum, decedat substituo Titium; quo casu decedente filio
infra ætatem pupillarem, ei succedit Titius. *Ibid.* num. 4.

4. Substitutio exemplaris ea est, qua quis filio amenti, vel
prodigo, vel alia ratione prohibito testari, substituitur. *Ib.* n. 5.

5. Substitutio fideicommissaria, ea est, per quam heres ab
intestato, vel testamento constitutus gravatur restituere he-
reditatem, vel partem ejus aliquotam, ut tertiam vel dimi-
diam partem, alteri post mortem. Quod si heres gravatus pro-

fessionem faciat in religione alia quam Minorum, non idcirco hereditas devolvitur ad fideicommissarium, sed expectanda est mors naturalis heredis licet religiosi, *lb. n. 6 & 9.*

6. Substitutio reciproca seu breviloqua dicitur ea, qua heredes substituti sibi invicem substituantur: ut si testator dicat, *instiituo tales heredes, quos invicem substituo. lb. n. 18.*

7. Substitutio compendiosa illa est, quæ complectitur plures substitutiones diversas quoad tempora, ut si dicatur, *instiituo Caium filium matrem heredem, & cum migraverit à vita, substituo ei Titium. lbid. num. 19.*

8. Juramentum additum contractui invalido, firmat contractum, eique robur præstat. Item testamentum factum ad pias causas, sine solemnitate requisita à jure positivo, validum est. Illud autem dicitur testamentum ad pias causas, seu legatum pium, quod relinquitur pro honore Dei vel Sanctorum, vel pro animæ salute. Et ut testatori magis prodest dispositio legatorum piorum, curandum est, ut testamentum conficiatur, dum testator existit in gratia; aut saltem ut illud ratificet postquam consecutus fuerit gratiam sanctificantem. *lbid. punct. 5, n. 6, & 7. item lbid. punct. 8. §. 2. num. 1. & 3.*

9. Testamentum & legatum semper potest revocari à testatore, (excipe religiosum professum) usque ad mortem, nisi testator juraverit se non revocaturum, non videtur amplius posse testamentum licite revocare; quamquam si revocet, valide revocet: quia aliud est illicitè revocare, aliud invalidè, cum multa illicitè fiant, quæ tamen facta tenent. *lbid. punct. 6. num. 1. & 5. Vide v. Heres.*

A D D I T I O.

De testamentis multa Covar. 2. 1. Mol à dist. 124.

Commodè fit testamentum, scribendo quodvis, & clausum dando judici coram septem testibus signandum, testando illam esse suam voluntatem. Vid. Covar. l. c. n. 1. *l. hac consultissim. & l. jubemus. C. testam. Fum. n. 5.*

Clericus potest testari, secundum quosdam, ut miles in bello, sc. cum duobus testibus, rogatis, etiam feminis, quidam tamen negant. De clerici testamento vide Covar. l. cum in officio. de testam. & c. quia nos n. 6. vid. c. relatum. de testam.

Qui juravit non revocare testamentum, si revocet, esse perjurum, quidam ajunt, alii negant: illud certum, valere revocationem. Si

Si testamentum juramentum nihil iniquum contineat, irrevocabile esse, docet Spec. de instr. edit. Host. de sepult. Bald. l. 1. de sacrosanct. Eccl. Bart. in l. si quis. ff. de legat. at Covar. 2. p. rub. de test. num. 15. cum Joan. Andr. Fel. Archid. Anch. dicit, valere revocationem, sed esse perjurium Salon. l. c. pag. 152. dicit iniquum testamentum sine perjurio revocari posse; denique dicit, de justo, sed imperfecto, dum justa causa revocandi intercedit, nam si nulla sit causa, vel si sit justum perfectumque, valide revocatur, sed non sine perjurio.

De executoribus multa Syl. l. c. num. 2.

Femina potest esse executrix Cov. c. cum iura. de testam. Sylv. num. 1. l. c.

Duorum executorum altero mortuo, vel nolente, vel longe absente alter exequetur. Sylv. l. c. num. 5. vid. religiososa. §. sane. de testam. in 6.

Quæres: An consuetudine introduci possit, ut clerici testentur ad profanos usus. Plurimi negant, posse introduci. Covar. tamen, & Julius, Canus, putant posse, & ratio est, quia consuetudo potest contra omne jus humanum. 2. quia clerici sunt vere domini suorum reddituum, sicut laici, e. etiam de iis testari possunt in profanos usus. Hæc Busæus.

Quæres: An novitius religionis possit testari de suis bonis. Resp. Posse, etiam sine facultate sui Superioris, ut habetur in c. 4. de regul. lib. 6 & ratio est, quia sunt sui juris, & possunt libere exire. Resp. 2. Si novitius moriatur intestatus, bona ejus cedere legitimis heredibus, ut ex Panor. docet Nav. in c. non dicatis. n. 85. & ratio est, quia cum non sit vere adhuc religiosus, nullum jus in ejus bona monasterio comparavit, nisi forte ultima voluntate eis aliqua relinquat. Resp. 3. Professione facta, omnia bona noviti, si de iis non sit testatus, pertinere ad monasterium, ut habetur in Auth. num. autem. C. de Episc. & cler. & in Auth. si qua mulier. de sacros. Eccl. & in cap. si qua mulier. 19. quest. 3. Hæc Busæus.

ADDITIO.

Testis.

Vide v. Accusator.

Testi uni, in re magni momenti, si est fide dignus, potest quidem

T t s